

(Time: 2 Hours)

(Marks 60)

NB: 1) All questions are compulsory.

2) Figure to the right indicate full marks

Q. No.1: Answer any six in two sentences. कोणत्याही सहाची दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. (12 Marks)

1. Define administrative law. प्रशासकीय कायदा म्हणजे काय?
2. Define subject matter bias. विषयानुरूप पूर्वग्रह म्हणजे काय?
3. Define Corporation? महामंडळ काय असते?
4. State the essentials of Government Contract. सरकारी कराराचे आवश्यक गोष्टी सांगा.
5. What is irrelevant consideration? अप्रासंगिक विचार म्हणजे काय?
6. What is post decisional hearing? निर्णयानंतरची सुनावणी म्हणजे काय?
7. Explain dismissal in *limine*. डिसमिसल इन लिमिन म्हणजे काय?
8. What is conditional legislation? सशर्त कायदे म्हणजे काय?
9. What is improper purpose? अयोग्य उद्देश म्हणजे काय?
10. Define kinds of injunction. मनाई हुकुमाचे प्रकार सांगा.

Q. No. 2: Write short notes on any two. कोणत्याही दोन वर थोडक्यात टीप लिहा (12 Marks)

1. Difference between Court and Tribunal न्यायालय व न्यायधिकरण मधील फरक
2. Res Judicata रेस जुडिकेट
3. Kinds of Bias पूर्वग्रहाचे प्रकार
4. Separation of power under Constitution of India भारतीय संविधानानुसार सत्ता विभाजनाचा सिद्धांत

Q. No.3. Answer the situational based questions (Any two) कोणत्याही दोन परिस्थिती जन्म प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (12 Marks)

1) An externment order was passed by the Deputy Commissioner of police under Bombay Police Act. It was challenged on the ground that the prosecutor itself is a judge as they have only investigated and collected evidences. बॉम्बे पोलीस कायद्याखाली पोलीस उपायुक्त यांनी तडिपारचा आदेश पारित केला. सदर आदेशास तपासणी अधिकारी व शिक्षा देणारा अधिकारी हा एकाच असल्याचा कारणावरून आवाहन देण्यात आले.

- a) Whether any principle of law violated here? How? काय इथे कायद्याचे तत्वाचे उल्लंघन झाले आहे का? कसे?
- b) When same department can act as prosecutor and judge? कोणत्या परिस्थितीत एकाच विभागाचे अधिकारी हे तपासणी अधिकारी व शिक्षा देणारा अधिकारी असू शकतात का?

2) Section 144 of CrPC gives power to the executive to impose restriction on the freedom of speech and expression. This power was challenged before the Court. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम १४४ प्रमाणे लोकांच्या अभिव्यक्ती स्वातंत्र्यावर बंदी घालण्याचा अधिकार प्रशासनाला (दंडाधिकारी) दिला गेला आहे. सदर अधिकारास न्यायालयात आव्हान देण्यात आले.

- a. Whether such power can be restricted? Provide the reason. काय असा अधिकार दिला जाऊ शकतो? कारणे द्या.
  - b. On what ground such power can be exercised? कोणत्या कारणामुळे सदर अधिकार वापरता येऊ शकेल?
- 3) A person approaches the High court under its writ jurisdiction complaining of infraction of Arts.14 and 15, eight years after the impugned government action. आठ वर्षांपूर्वी शासनाच्या कृतीमुळे संविधानाच्या अनुच्छेद १४ व १५ खालील अधिकाराचे उल्लंघन झाले होते म्हणून आज न्यायालयात रिट याचिका दाखल करण्यात आली.
- a. Is there any limitation to approach the court in such matters? Explain those limitation if any. काय न्यायालयात दाद मागण्यासाठी काही कालमर्यादा आहे का? असल्यास स्पष्ट करा.
  - b. On what ground court can refuse to entertain such petition? Explain it. कोणत्या कारणास्तव न्यायालय अशी याचिका फेटाळू शकते? स्पष्ट करा.
4. The leader of opposition made allegation in Parliament against sitting Minister. Mr. Ramesh made complaint to the Lokpal requesting to take action on the basis of allegation made in Parliament. विरोधी पक्षाच्या नेत्याने एका मंत्र्याविरोधात संसदेमध्ये भ्रष्टाचाराचे आरोप केले. या आरोपाच्या आधारवर श्री. रमेश यांनी लोकपाल यांना अशी विनंती केली कि त्यांनी सदर मंत्र्यांविरोधात कारवाई करावी.
- a. Whether Lokpal can take action on such allegation? How? काय लोकपाल अश्या आरोपाच्या आधारवर कारवाई करू शकते का? कसे?
  - b. State the power of Lokpal. लोकपालच्या अधिकार स्पष्ट करा.
- Q. No.4: Answer any two in detail. सविस्तर उत्तरे लिहा. कोणतेही दोन (24 Marks)**
- 1) Define administrative law. Discuss its nature and scope. प्रशासकीय कायद्याची व्याख्या सांगा. त्याचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
  - 2) State the importance of Principle of natural justice with relevant case laws. नैसर्गिक न्यायिक सिद्धांताचे महत्त्व केस लॉ चा आधार घेऊन चर्चा करा.
  - 3) Discuss how delegated legislation controlled? प्रत्ययोजित कायद्यावरील नियंत्रणाची चर्चा करा.
  - 4) Discuss in short: थोडक्यात चर्चा करा.
    - a) Estoppel प्रतिबंध
    - b) Writ of Mandamus परमादेश रिट
    - c) Legitimate Expectation कायदेशीर अपेक्षा.

*****